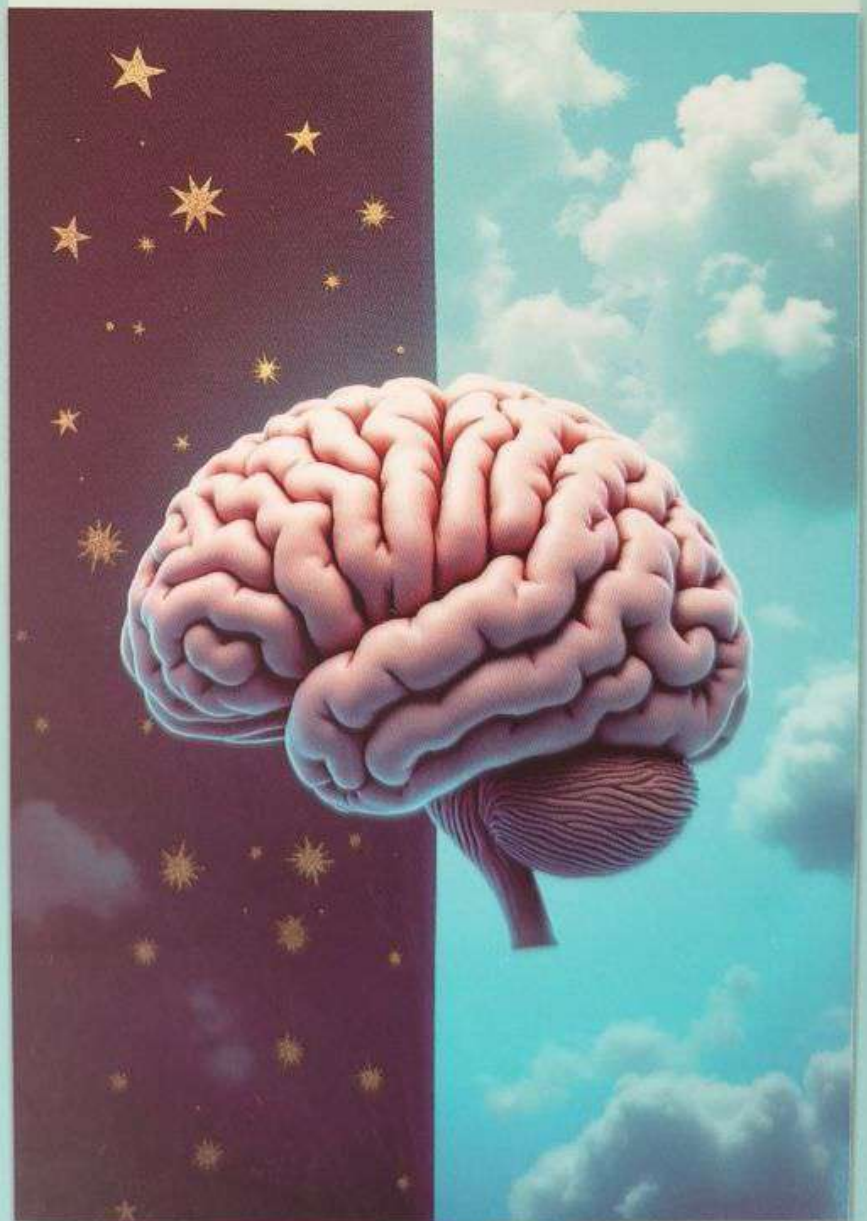

О.С. Чабан, О.О. Хаустова,
В.Ю. Омелянович, А.О. Олійник

СОН І ЙОГО ПОРУШЕННЯ

БІБЛІОТЕЧКА
ПРАКТИКУЮЧОГО
ЛІКАРЯ

9 786177 228508

www.medknyha.com.ua
Видавничий дім МЕДКНИГА

О.С. Чабан, О.О. Хаустова,
В.Ю. Омелянович, А.О. Олійник

СОН І ЙОГО ПОРУШЕННЯ

Монографія

Видавничий дім Медкнига
Київ

УДК 612.821.7:616.8-009.836

С69

Рекомендовано до друку вченою радою Навчально-наукового інституту психічного здоров'я Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (протокол № 10 від 14 травня 2026 р.)

Рецензенти:

Пилягіна Г.Я., завідувачка кафедри психіатрії, психотерапії та медичної психології Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика, докторка медичних наук, професорка

Дзеружинська Н.О., професорка кафедри психіатрії та наркології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця, докторка медичних наук, професорка

У монографії висвітлено сучасні погляди на фізіологію сну, генетичні основи циркадних ритмів та хронотипів сну, а також діагностичні критерії порушень сну й методи їх лікування. Також наведено діагностичні шкали та описано інструментальні діагностичні методики, що використовуються в сомнології. Монографія розрахована на лікарів усіх спеціальностей терапевтичного профілю, які займаються патологією сну, а також лікарів-інтернів та студентів медичних університетів.

С69

Сон і його порушення: Монографія / Чабан О.С., Хаустова О.О., Омелянович В.Ю., Олійник А.О. – К.: Видавничий дім Медкнига, 2026. – 288 с.
ISBN 978-617-7994-24-3

ISBN 978-617-7994-24-3

© О.С. Чабан, О.О. Хаустова,
В.Ю. Омелянович, А.О. Олійник, 2026
© Видавничий дім Медкнига, 2026

ЗМІСТ

Перелік умовних скорочень.....	4
Перелік діагностичних шкал порушень сну та діагностичних алгоритмів, які наведені в тексті.....	8
Передмова.....	9
Розділ 1. Визначення сну.....	10
Розділ 2. Фізіологія сну.....	12
Розділ 3. Характеристика та біологічні основи циркадних ритмів і хронотипів сну.....	19
Розділ 4. Генетичні основи циркадних ритмів та хронотипів сну.....	26
Розділ 5. Діагностика хронотипів сну.....	35
Розділ 6. Класифікації та діагностичні критерії розладів сну.....	52
Безсоння.....	59
Гіперсомнія (порушення у вигляді підвищеної сонливості).....	60
Розлади дихання уві сні.....	83
Порушення циркадного ритму сну–неспанья.....	90
Рухові порушення уві сні.....	92
Парасомнії.....	96
Розділ 7. Розлади сну при соматичній патології.....	104
Розділ 8. Особливості розладів сну в дітей.....	159
Розділ 9. Лікування порушень сну.....	162
Лікування безсоння.....	162
Лікування гіперсомнії.....	242
Немедикаментозні методи корекції сну.....	244
Розділ 10. Терапія розладів сну в сучасних настановах.....	254
Післямова.....	263
Додатки.....	264
Список використаної літератури.....	278

Серія «Бібліотечка практикуючого лікаря»

Науково-практичне видання

**Чабан Олег Созонтович
Хаустова Олена Олександрівна
Омелянович Віталій Юрійович
Олійник Анна Олегівна**

СОН І ЙОГО ПОРУШЕННЯ

Монографія

Видавець: ТОВ «Видавничий дім Медкнига» Київ, 2026

Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення від 09.05.2024 р. №1604 видання зареєстровано як суб'єкт у сфері друкованих медіа

Спеціалізоване видання, призначене для лікарів та медичних установ.

За достовірність фактів, цитат, імен, посилань, використання спеціальних термінів, географічних та інших назв несуть відповідальність автори.

Правову відповідальність за розміщення, зміст, достовірність та графічне відтворення рекламно-інформаційних матеріалів про лікарські засоби чи пристрої несе виробник, дистриб'ютор або інша структура, яка надала відповідні матеріали.

www.medknyha.com.ua

Шеф-редактор О. Влас, тел. +38 066 785 11 56, e-mail: zdovado@ukr.net
Відділ маркетингу Т. Овчаренко, тел. +38 066 753 81 78
Літературний редактор О. Французова

Підписано до друку 15.05.2026. Наклад 4000.

Друк офсетний. Ум. друк. арк. 16,73

Відгуки та пропозиції надсилайте на адресу: а/с-18, м. Київ-108, 04108